

4. Петрук О. М. Теорія та практика венчурного фінансування / О. М. Петрук, С. З. Мошенський. – Житомир : ЖДТУ ; Рута, 2008. – 248 с

УДК 658.14/.17:005.521

*Макаренко О. О., Переверзєва А. О.,
студентки 3 курсу факультету фінансів*

*Науковий керівник - Зінькевич Т. О.,
к.е.н., доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

Роль бізнес-моделювання у побудові систем управлінського обліку

Існує багато невдалих прикладів впровадження СУО на вітчизняних підприємствах, які спонукали фахівців до спроб вирішення проблеми результативності постановки систем нового типу. Але багатьма фахівцями порушується питання, як вірно здійснити постановку СУО, саме на чому повинна формуватися загальна методика постановки СУО. Є думка щодо того, що бізнес-моделювання економічної діяльності підприємств є важливим для процесу впровадження СУО. Тим самим підкреслюється їх необхідність у процесі автоматизації управлінських інформаційних систем. Але виходячи з даних, можна сказати, що фахівцями недостатньо конкретизована роль бізнес-моделювання у побудованні систем управлінського обліку [1].

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що бізнес-модель являє собою важливий процес, який слугує для вирішення проблеми результативності постановки систем управлінського обліку на вітчизняних підприємствах. Також уточнюється вплив процесів бізнес-моделювання економічної діяльності підприємств на формування складових системи управлінського обліку.

Розробка СУО починається зі збору та аналізу інформації щодо функцій, процесів, структури та документообігу підприємства. Такий звичайний підхід

до аналізу діяльності припускає створення та аналіз різних моделей (функціональних, процесних, інформаційних та ін.). Саме на етапі «бізнес-моделювання» має бути вирішена задача точної формалізації його діяльності. Це здійснюється шляхом створення його повної електронної бізнес-моделі, яка складається з декількох моделей. У процесі бізнес-моделювання слід розробляти такі моделі: стратегічну, організаційну, функціональну, модель бізнес-процесів, фінансової структури, інформаційну.

У процесі формування стратегічної моделі розробляються стратегічні карти, які визначають коло стратегічних показників, що мають увійти до складу СУО. Від коректності побудови цієї моделі залежить коректність побудови підсистеми СУО, а також організаційної та функціональної моделей. Процес побудови фінансової моделі спирається саме на останні дві моделі. Основними елементами фінансової структури є центри фінансової відповідальності.

Основою стратегічної моделі є дерево цілей та стратегічні карти [4].. На наш погляд, утворення стратегічної моделі необхідно розпочинати із визначення цілей спрямованості. Це дозволяє точно визначити стратегічний напрям діяльності всієї організації. Моделювання організаційної структури є основою забезпечення ефективної роботи СУО, системи бюджетування. Для побудови організаційної та функціональної моделей використовуються два типи моделей – деревоподібні та матричні[5].

Під фінансовою моделлю у бізнес-моделюванні розуміють точний опис підприємства у розрізі джерел та структури формування його доходів та витрат. Побудові фінансової моделі має передувати створення організаційної та функціональної моделей оскільки саме в них знаходиться аналіз підприємства.

Побудова процесної моделі дозволяє зібрати і систематизувати інформацію про структуру компанії та її бізнес-процесів. Це може в майбутньому використана для подальшої оптимізації.

Інформаційна модель визначає склад та структури різних документів, облікових реєстрів, звітів та ін. Також дана модель визначає інформаційні зв'язки між центрами відповідальності, власниками бізнес-процесів, інформаційні потоки, формат даних тощо.

Отже, можна виділити такі основні характеристики бізнес-процесів: вхідний потік даних і ресурсів, вихідний результат, власник процесу, одержувач результату, ресурси, задіяні при реалізації процесу, контрольні показники ефективності процесу та механізм реалізації [2].

Всі дані, які були зібрані підприємством в моделях, потім формуються у звітах, які містять загальний перелік бізнес-процесів організації.

Погоджуючись з думкою фахівців про ґрунтовність загальної методики постановки СУО на реалізації методики послідовної побудови повної бізнес-моделі підприємства, яка містить стратегічну, організаційну, функціональну, фінансову, бізнес-процесів та інформаційну підмоделі, визначено, що:

1) побудова стратегічної моделі визначає ключові показники, які входять до складу підсистеми ключових показників СУО;

2) у процесі побудови організаційної та фінансової моделей визначається коло центрів відповідальності, що входять до складу підсистеми обліку управлінської інформації СУО;

3) завдяки розбудові інформаційної моделі визначається та уточнюється перелік і зміст класифікаторів, кодифікаторів управлінського обліку, коло нормативів (лімітів) та статті (реєстри) управлінського плану рахунків, що також входять до складу підсистеми обліку управлінської інформації СУО [2;3].

Список використаних джерел:

1. Поздняков С.В. Теоретичні підходи до визначення системи управлінського обліку [Електронний ресурс] // Вісник Донецького університету. Сер. В “Економіка і право”. – 2004. – №1. – С. 206 – 215.
http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&Z

[21ID=&Image_file_name=DOC/2006/06psvipo.zip&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1](http://bigc.ru/publications/bigspb/modern_teh_org.php)

2. Григорьев Л.Ю. Современные технологии организации системы управленческого учета. [Электронный ресурс] – Санкт-Петербург: БИГ-СПб, 2001. – 32 с. http://bigc.ru/publications/bigspb/modern_teh_org.php

3. Ковалев С. Применение технологий бизнес-моделирования повышает эффективность Совершенствования деятельности организации. [Электронный ресурс] – М.: В-Seminar.RU, 2003. <http://www.betec.ru/index.php?id=6&sid=02>

4. А. Стратегическое управление компанией [Электронный ресурс] // Корпоративные системы. – 2002. – №1. <https://www.cfin.ru/press/management/2002-3/09.shtml>

5. Постановка системы бюджетирования / Описание проекта. [Электронный ресурс] – М.: Группа компаний “Тектон”, 2004. – 17 с. http://dspace.nbuu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/4234/st_29_10.pdf

УДК 658.152:336.144

Олійник В.О.,

студент, 6 курс

Науковий керівник – Бабяк Н.Д.,

к.е.н., професор кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Преваги та недоліки використання традиційного бюджетування в управлінні фінансами підприємства

Бюджетування – це управлінський інструмент планування (розподілу) ресурсів, що дозволяє підприємству досягати стратегічних цілей. Також бюджетування можна визначити як процес аналізу і контролю над прийнятими рішеннями, за допомогою чого можна оцінити доцільність фактичного використання активів підприємства [3].